

(BBC, 10.12.2009)

Подносећи предбуџетски извештај за идућу годину у британском парламенту, министар финансија Алистер Дарлинг је најавио мере за смањење великог буџетског дефицита од триста милијарди долара.

Владин план обухвата и строге мере чији је циљ смањење тзв. "банкарских бонуса".

Дарлинг је рекао да ће влада увести посебан једнократни порез банкама од 50 одсто, на све исплате бонуса у износу од преко 40 хиљада долара, односно 25 хиљада фунти годишње.

"Одлучан сам у намери да се изборим за враћање новца у корист пореских обвезника. Зато сам одлучио да од данас уведем посебан, једнократни порез од 50 одсто на све појединачне бонусе преко 25 хиљада фунти. То ће платити банке, а не запослени у банкама. Одмах ће бити уведене и мере да се спречи избегавање ове пореске обавезе", каже Дарлинг.

Банке традиционално део профита који су оствариле током године поделе својим запосленима. Тиме их награђују за труд који су уложили и тиме допринели успешном пословању фирме. У срећна времена, пре глобалне кризе, бонуси су се мерили десетинама и стотинама хиљада фунти. Но, онда су најпре прошле године, у јеку кризе, банке завезале кесу, а ове године ће их изгледа на то приморати влада, судећи по речима министра Дарлинга:

"Неке банке још увек верују да је њихов приоритет да плаћају високе бонусе делу својих запослених, који већ имају врло добре плате. Приоритет банака треба да буде да финансијски ојачају и да одобравају више кредита. Ја им дајем избор. Могу да искористе своје профите да ојачају свој капитал. Али, ако банке буду инсистирале на исплати високих бонуса, ја сам решен да део тог новца вратим пореским обвезницима."

Влада је донела одлуку после јавних критика великих бонуса у банкама, које су од избијања светске финансијске кризе добиле новчану помоћ од владе, односно из пореског новца.

Мере уочи избора

Ова мера, као део "предбуџетског" извештаја, објављена је само неколико месеци пре парламентарних избора у Британији. Влада је најавила и мере за смањење буџетског дефицита од триста милијарди долара.

Британски кабинет је као нове мере најавио и повећање доприноса за обавезно здравствено осигурање, и замрзавање плата у јавном сектору.

Генерални директор ВВС-ја, Дејвид Фрост, био је задовољан неким владиним мерама, али и љут због неких других.

"Предлог о повећању обавезног здравственог и социјалног осигурања за још један одсто, поред већ постојећег повећања од пола процента, страшна је вест. Практично ће три милиона људи остати без посла да би запошљавање нових постало скупље, а то није пут ка смањењу незапослености. То је додатни пословни трошак у тренутку кад је компанијама то најмање потребно", каже Фрост.

Банкари огорчени

Запослени у лондонским банкама и другим финансијским институцијама љути су због најављених мера. Дејвид Бјуик је банкар у Лондону:

"Страшно смо погођени овом мером коју сматрамо штетном, грозном и осветничком.

Њени циљеви су очигледно краткорочни, али на дужи рок влада преузима велики ризик."

Већина грађана ће вероватно подржати владину меру, јер банкари тренутно немају добар имиџ. Са становишта просечног Британца, банкари су најпре изазвали кризу тако што су давали кредите и коме је требало и коме није, а то су чинили зато што њихови бонуси зависе од тога колико су послова склопили.

Када су се банке због тога нашле на ивици пропасти, влада их је спасила парама пореских обвезника. А сада, када су захваљујући томе преживели и поново почели да праве профит, банкари би поново да се чашћавају бонусима, као да се ништа није десило.

Будући да већина Британаца тако види ситуацију, порез на бонусе је један од популарних потеза које је прилично непопуларна влада могла да повуче неколико месеци пред изборе.

И не само то, влада ће убирањем тог пореза макар за мало смањити позамашну рупу у буџету, насталу управо због тога што је морала да спасава посрнуле банке.

Али, постоји и ризик. Британија је за сада једина земља са високо развијеним банкарским сектором која је отишла толико далеко у настојању да ограничи банкарске бонусе.

И то би, упозоравају неки, могло да наведе банке да почну да напуштају Лондон и да се преселе у нпр. Швајцарску где таквог пореза нема.

Можда свесна тог ризика британска влада је примену пореза на бонусе орочила до почетка априла. Након тога порез би могао да буде или продужен или укинут. То ће можда зависити и од тога да ли ће владе других развијених земаља донети сличне мере.

Бес британских банкара

Пише: ВВС

петак, 11 децембар 2009 11:54

Но, Британија можда и није потпуно усамљена.

Амерички дневник *Вол стрит џурнал* доноси заједнички ауторски текст британског премијера Брауна и француског председника Саркозија у којем се залажу за хитно увођење једнократног пореза на банкарске бонусе у свим земљама.